

ΕΙΧΗΜΥΘ-ΙΤΕ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

- ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Καθηγητής Γρηγόρης Μ. Σηφάκης
University of New York
- ΘΕΜΑ: Η λειτουργία και η σημασία της μουσικής στην αρχαία τραγωδία
- ΤΟΠΟΣ: Αίθουσα Σεμιναρίων ΕΙΧΗΜΥΘ
- ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 15 Μαρτίου 2000
- ΩΡΑ: Καφές : 18:30
Έναρξη : 19:00

ΠΕΡΙΛΗΨΗ:

Η μουσική ήταν στενά συνδεδεμένη με την ποίηση στην αρχαιότητα και οι ποιητές ήταν ταυτόχρονα και μουσουργοί. Η τραγωδία (όπως άλλωστε και η κωμωδία) ήταν είδος ποιητικού δράματος, που χρησιμοποιούσε τη μουσική στα λυρικά του μέρη (χορικά κυρίως, αλλά και μονωδίες) όχι ως απλή υπόκρουση, όπως γίνεται στις σύγχρονες μορφές δράματος (συχνά στο θέατρο, απαραίτητα στον κινηματογράφο), αλλά ως μέσο μιμήσεως, όπως διδάσκει ο Αριστοτέλης για να κάνει, δηλαδή, την αναπαράσταση των ανθρωπίνων πράξεων (που είναι το έργο της τραγωδίας) εναργέστερη και πιο αποτελεσματική. Η χρήση αυτή διαφέρει σημαντικά από την όπερα, με την οποία συγκρίνεται – μάλλον άστοχα – καμιά φορά η τραγωδία, γιατί στην όπερα η μουσική είναι κυρίαρχη και η ποίηση είναι συχνά απλό πρόσχημα. Η μουσική στην τραγωδία, απεναντίας, ενίσχυε τη σημασία του λόγου, γιατί εξέφραζε, κατ' Αριστοτέλη, ηθικές ποιότητες (ήθη) και, ασφαλώς, συναισθήματα. Η εκφραστική δύναμη της αρχαίας μουσικής οφειλόταν στο ότι ήταν τροπική (modal) όσο και παραδοσιακή, πράγμα που σημαίνει ότι ορισμένες τροπικές κλίμακες (*αρμονίαι*, ήχοι, τρόποι, δρόμοι) και τα σχετικά με κάθε «τρόπο» μουσικά μοτίβα χρησιμοποιούνταν κατά παράδοση, για να εκφράσουν ορισμένες ηθικές ποιότητες.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Γρηγόρης Μ. Σηφάκης ήταν παλαιότερα καθηγητής της αρχαίας ελληνικής φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1970-92) και, από το 1992, είναι καθηγητής του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης (NYU), όπου διδάσκει ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο κάθε χρόνο. Χώροι των ιδιαίτερων ενδιαφερόντων του είναι το δράμα, η αφηγηματική ποίηση (αρχαία, μεσαιωνική και νεότερη), και ο παραδοσιακός πολιτισμός γενικότερα.